

IMPORTANTE ARII DE PROTECȚIE DIN BAZINUL CERNEI DE OLTET

IMPORTANT PROTECTION AREAS OF THE CERNA OF OLTET BASIN

DANIEL RĂDUȚOIU

Rezumat

The Slătioara – Cerna Hills belong to the Cerna – Olteț Basin which has a surface of about 750 km² and is formed by the river Cerna and its main tributary streams. The relief has the appearance of some medium high hills interrupted by the valleys of some rivers and small Sub-Carpathian depressions.

The Corșoru Peak in the Căpățâni Mountains is situated on the spot where the Cerna of Olteț Rivulet springs. At the bottom of this peak this rivulet springs; at an altitude of 1,200 m its water is collected in order to be used for the sewage systems of the cities which are in its neighborhood (for example, the city of Horezu).

Key words: Slătioara-Cerna Hills, Corșoru Peak

Cuvinte cheie: Dealurile Cernei-Slătioarei, Vârful Corșoru

INTRODUCERE

Dealurile Cernei - Slătioarei

Dealurile Cernei – Slătioarei aparțin Bazinului Cernei de Olteț, bazin cu o suprafață de circa 750 Km² și este format din râul Cerna și principalii săi afluenți dintre care mai importanți Cernișoara, Marița și Recea. Au o suprafață de circa 1000 ha, sunt situate între 45°20' Lat. și 23°95' Long, iar altitudinale între 550-750 m.

Relieful se prezintă sub formă de dealuri nu prea înalte întrerupte de văile unor râuri și mici depresiuni subcarpatice.

Solurile predominante sunt cele brune de pădure, brune acide și argilo-iluviale brune podzolite. Pe lângă acestea mai pot fi întâlnite solurile brune eubazice și mezobazice dar și cele argilo-iluviale brune podzolite și argilo-iluviale podzolice și chiar soluri brune închise și pseudogleizate dar mai restrânse ca suprafață.

Pentru această zonă, temperaturile medii lunare cele mai ridicate sunt cuprinse între 19,9°C - 21,4°C și corespund lunilor iulie și august. Valorile temperaturilor medii anuale rareori depășesc valoarea de 10,5°C.

Vârful Corșoru – Munții Căpățâni

Vârful Corșoru din Munții Căpățâni este punctul de unde izvorăște pârâul Cerna de Olteț. De la piciorul Corșorului pornește acest pârâu care pe la 1200 m altitudine îi este captată apa pentru a fi folosită la canalizarea celor mai apropiate orașe (ex. Horezu). Din punct de vedere administrativ acest vârf aparține jud. Vâlcea, are o suprafață de circa 1200 ha și este situat în partea de N-V a Olteniei (Lat 45°12', Long 23°54'). Aproximativ 1/3 din aceeași suprafață este formată din treapta munților scunzi și mijlocii cu altitudini cuprinse între 800-2000m.

Disponerea reliefului în trepte, orientarea culmilor montane pe direcția V-E, aspectul văilor și depresiunilor, particularitățile geomorfologice ale tuturor formelor de relief indică pronunțata diversitate a reliefului teritoriului cercetat. Diversitatea formelor de relief și condițiile pedoclimatice existente pe teritoriul cercetat au favorizat dezvoltarea unei vegetații bogate dispuse în etaje corespunzător altitudinii reliefului (CRISTEA V. & al. 1996).

MATERIAL ȘI METODE

Prima etapă în cercetarea Bazinului Cernei de Olteț a constituit-o consultarea materialului bibliografic (POP E. & SĂLĂGEANU N. 1965). Identificarea taxonilor s-a făcut pe material conservat în stare uscată sau pe material viu, folosind sursele recente de informație taxonomică (BELDIE Al. 1977, 1979; TUTIN T. et al. 1964 -1980; CIOCĂRLAN V. 2000). Metoda de lucru a constat în efectuarea a numeroase deplasări în teren pentru a surprinde vegetația în toate stadiile ei și pentru a observa potențialele impacte zooantropogene exercitate asupra acestor situri.

REZULTATE ȘI DISCUȚII

Importanța botanică (Dealurile Cernei – Slătioarei)

Caracteristic pentru Dealurile Cernei-Slătioarei este prezența celui mai înalt deal din această zonă a țării: Dealul Măgura Slătioarei cu o altitudine de 767 m. La nivelul acestui deal sunt întâlnite specii caracteristice regiunii montane. Pe lângă aceasta importanța sitului este dată și de prezența unui taxon amemințat la nivel european, a 2 endemici și subendemici, și alți 12 incluși în diversele liste roșii naționale: *Neottia nidus-avis*, *Anacamptis pyramidalis*, *Luzula forsteri*, *Cephalanthera longifolia*, *C. rubra*, *Carex halleriana*, *Platanthera chlorantha*, *Spiranthes spiralis*, *Epipactis helleborine*, *Listera ovata*, *Orchis morio* ssp. *picta*, *Orchis ustulata* (DIHORU G. & DIHORU ALEXANDRINA. 1994).

Specii amenințate

- *Erythronium dens-canis* ssp. *niveum* (taxon endemic și amenințat)
- *Galanthus nivalis* (taxon european amenințat)
- *Peucedanum rochelianum* (taxon subendemic și amenințat)

Tipuri de habitate amenințate întâlnite în acest sit

E₂ – Pajiști xerice (uscate); 6510 – Fânașuri de joasă altitudine (cu *Alopecurus pratensis* și *Sanguisorba officinalis*); 37.2 – Pajiști umede eutrofe. G₁ – Păduri caducifoliolate de foioase; 91EO* – Păduri aluviale cu *Alnus glutinosa* și *Fraxinus excelsior* (*Alno-Ulmion*, *Salicion albae*, *Alnion incanae*); 44.1 – Formațiuni riverane de sălcii.

Utilizarea terenului

Pajiștile din această arie sunt folosite ca fânaș, iar după cosire ca pășune. Pe lângă valoarea furajeră ridicată, aceste pajiști se remarcă și prin numărul mare de specii medicinale: *Trifolium pratense*, *Rumex crispus*, *Potentilla anserina*, *Equisetum arvense*, *Cichorium intybus*, *Achillea millefolium* și melifere: *Medicago lupulina*, *Lotus corniculatus*, *Taraxacum officinale*, *Trifolium repens* ș.a.

Cauze ale degradării

Pășunatul intensiv pe anumite suprafețe și aplicarea de îngrășăminte chimice.

Acțiuni propuse în sprijinul conservării

Limitarea extinderii pășunatului, informarea localnicilor de importanța botanică și științifică pe care o au aceste pajiști și monitorizarea lor de către Inspectoratul de Protecția Mediului prin efectuarea de controale periodice (NEGULESCU M. & al. 1995).

Importanța botanică (Vârful Corșoru – Munții Căpățâni)

Situl conține câțiva taxoni amenințați la nivel european, endemici și subendemici și alți 9 incluși în listele roșii naționale: *Rhododendron myrtifolium*, *Vaccinium uliginosum* ssp. *microphyllum*, *Plantago gentianoides*, *Epipactis helleborine*, *Luzula forsteri*, *Jovibarba heuffelii*, *Neottia nidus-avis*, *Peltaria alliacea*, *Listera ovata*.

La partea bazală se află păduri de foioase, amestec de foioase cu conifere, conifere iar superior pajiști subalpine dominate de graminee și ciperacee pitice.

Specii amenințate

- *Campanula patula* ssp. *abietina* (taxon european amenințat)
- *Campanula serrata* (taxon european amenințat)
- *Dianthus spiculifolius* (taxon subendemic și amenințat)
- *Thymus comosus* (taxon endemic și amenințat)
- *Scabiosa lucida* ssp. *barbata* (taxon endemic și amenințat)

Tipuri de habitate amenințate

E₂ – Pajiști xerice (uscate); 6520 – Pajiști montane utilizate ca fânașe; 38 – Pajiști mezofile (38.2 – pajiștile din zonele joase, cu plante de talie înaltă). E₄ – Pajiști alpine și subalpine; 6170 – Pajiști pe soluri calcaroase din alpin și boreal; 34.1 – Pajiști pioniere medio-europene. G₁ – Păduri caducifoliolate de foioase; 9110 – Păduri de fag din Luzulo-Fagetum; 41.1 – Păduri de fag. G₃ – Păduri de conifere; 9410 – Păduri acidofile de Picea în etajele montan până în subalpin; 42.22 – Păduri de molid montane continentale.

Utilizarea terenului

Pădurile sunt folosite ca fond forestier, în care s-a constatat că exploatarea sunt intense (în special în fâgete) iar fânașele sunt intens pășunate.

Cauze ale degradării

Replantarea în tăieturile de pădure cu specii care sunt mai pretențioase la condițiile ecologice; pășunatul intensiv în anumite porțiuni, precum și distrugerea stratului subarbustiv de la nivelul etajului subalpin, acest lucru determinând numeroase alunecări de teren.

Acțiuni propuse în sprijinul conservării

Recomandări privind plantarea parchetelor din zona nemorală superioară în vederea evitării eroziunii solului și urmărirea succesiunii vegetației în ariile exploatate (PĂUN M. & MALOȘ C. 1971).

CONCLUZII

Necesitatea protejării anumitor suprafețe din teritoriul cercetat este de actualitate dacă ținem seama de numărul de specii amenințate la nivel european.

Acest lucru a fost posibil în cadrul proiectului “Important Plant Areas (IPAs) în România” ce a fost parte integrantă a programului European “Identifying Important Plant Areas”, finanțat de către Ministry of Agriculture, Fisheries & Nature Management of the Netherlands prin programul PIN/MATRA, pentru 7 țări din centrul și estul Europei printre care s-a enumerat și România, și care s-a desfășurat în perioada 2002-2004, în baza contractului încheiat între PLANTLIFE INTERNATIONAL și ASOCIAȚIA GRĂDINILOR BOTANICE DIN ROMÂNIA.

BIBLIOGRAFIE

- BELDIE AL. 1977, 1979. *Flora României. Determinator ilustrat al plantelor vasculare*. Edit. Acad. R.S.R. București. **1**, **2**: 406, 412.
- CIOCÂRLAN V. 2000. *Flora ilustrată a României. Pteridophyta et Spermatophyta*. Edit. Ceres București: 1038.
- CRISTEA V. et al. 1996. *Ocotirea naturii și protecția mediului în România*. Edit. Cluj University Press. Cluj Napoca: 365.
- DIHORU G. & DIHORU ALEXANDRINA. 1994. *Plante rare, periclitare și endemice în Flora României – Lista roșie*. Acta Bot. Horti București: 173-197. București.
- NEGULESCU M. et. al. 1995. *Protecția mediului înconjurător*. Edit. Tehnică București: 204.
- PĂUN M. & MALOȘ C. 1971. *Importanța rezervațiilor botanice în studierea covorului vegetal și a landșaftului din Oltenia*. Stud. Cercet.: 23-35. Craiova.
- POP E. & SĂLĂGEANU N. 1965. *Monumente ale Naturii din România*. Edit. Meridiane București: 174.
- TUTIN T. G., HEYWOOD V. H., BURGESS N. A., VALENTINE D. H., WALTERS S. M., WEBB D. A. et al. 1964 -1980. *Flora Europaea. 1-5*. Cambridge University Press. Cambridge.

Daniel Răduțoiu

Universitatea din Craiova,
Facultatea de Horticultură, Catedra de Biologie
Str. “Al. I. Cuza”, nr.13,
Craiova, România
e-mail: radutoiudaniel@yahoo.com